

N:o 19.

Ank. till Riksd. kansli den 24 febr. 1891, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om inlösen till statsverket af vissa frälseskatteräntor.

(I. A.)

I en inom Andra Kammaren väckt, till statsutskottet remitterad motion (n:o 89) har herr *Nils Olsson* i Ättersta, med hvilken herr *J. A. Sjö* med flere instämt, föreslagit, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för inlösande till statsverket af dels sådana skattefrälsreräntor, som för närvarande äro från jordeganderätten skilda, utan hinder deraf att samma räntor tillföre varit med jordeganderätten förenade, och dels sådana räntor, hvilka nu utgå af hemman, som tillika med hemmanets ränta ursprungligen tillhört kronan och af denna blifvit försålda till enskilde, i hvilkas hand jord och ränta vid köpet från kronan varit förenade.

Under frambållande att de ifrågavarande räntorna tydligen äro *frälseskatteräntor*, får utskottet erinra, att framställningar i enahanda syfte som den nu förevarande gjorts såväl vid 1886 som 1887 årens riksdagar men blifvit i enlighet med statsutskottets hemställanden af Riksdagen afslagna.

Såsom skäl för dessa framställningars afstyrkande har utskottet hufvudsakligen anført, att, då Riksdagen medgifvit, att skattefrälsreräntor finge för statsverkets räkning inlösas, afsigten varit att bereda de räntegifvare, hvilkas räntor ursprungligen erlagts till kronan och sedermera utan räntegifvarens tillgörande eller samtycke öfverlåtits från kronan till enskilde, samma lindring i utskylder, hvaraf öfrige till kronan

skattskyldige räntegifvare kommit i åtnjutande, men att den uppfattning om rättvisa och billighet, som sålunda föranledt Riksdagens beslut om skattefrälseräntornas inlösen, deremot icke med skäl kunde åberopas i fråga om de från hemman af frälseeskattenatur till ränteegaren utgående räntorna, hvilka så väl med afseende å deras tillkomst som deras storlek och beskaffenhet varit beroende på enskildt aftal mellan räntegifvare och räntetagare; och hade det icke syntts utskottet tillrådligt att ikläda staten skyldighet att inlösa räntor eller afgäld, som, utan någon statens mellankomst, tillkommit eller kunde tillkomma genom aftal mellan enskilde.

Då de skäl, som sålunda blifvit anförda för afslag å förut gjorda framställningar i förevarande ämne, synes utskottet fortfarande ega full och obestriddig giltighet, hemställer utskottet,

att herr Olssons ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 24 februari 1891.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.
